

Heimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka máli með sátt

Sigurður
Guðmundsson,
lögfræðingur á sviði
yfirlögfræðings

1. Inngangur

Á árinu 2007 voru gerðar töluverðar breytingar á löggjöf á fjármálamarkaði. Meðal þeirra breytinga var að kveðið var skýrar á um refsíabyrgð vegna brota á lögum á þessu sviði og heimildir Fjármálaeftirlitsins til að leggja á stjórnvaldssektir vegna brota voru rýmkaðar, en auk þess voru mörk fjárhæða stjórnvaldssekta hækkuð. Þá var fest í lög sérstök heimild fyrir Fjármálaeftirlitið til að ljúka málum með sátt við málsaðila. Með þeim hætti gat Fjármálaeftirlitið lokið máli um brot á lögum eða ákvörðunum stofnunarinnar með sátt sem hefði annars mögulega lokið með formlegri stjórnvaldsákvörðun stofnunarinnar.

Á þeim rúmu tólf árum sem liðin eru frá því sáttahæimild Fjármálaeftirlitsins var fest í lög hefur fjöldamörgum málum verið lokið með sátt milli stofnunarinnar og málsaðila og því nokkur reynsla komin á að ljúka málum með þessum hætti.

Í þessari stuttu grein er ætlunin að varpa ljósi á heimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka málum, sem stofnunin hefur til meðferðar, með sátt við málsaðila. Einnig er í greininni vikið að ýmsum hagnýtum atriðum sem varða slíkar sáttir. Þá verða í greininni birtar tölur yfir fjölda sátt- og sektamála á þeim tíma sem liðinn er frá því stofnunin fékk beina lagaheimild til að ljúka málum með þessum hætti.

2. Lagaheimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka málum með sátt

Með gildistöku laga nr. 55/2007, um breytingar á lagaákvæðum um viðurlög við brotum á fjármálamarkaði, voru gerðar umfangsmiklar breytingar á löggjöf sem gildi um starfsemi á fjármálamarkaði. Þar var ákvæðum sérlaga Fjármálaeftirlitsins breytt á þann veg að kveðið var skýrt á um hvaða brot á lögnum gætu varðað refsingum og hvaða brot stjórnvaldssektum. Þá voru sett ákvæði um fjárhæðarmörk stjórnvaldssektarheimilda og tilgreind þau sjónarmið sem stofnunin ætti að taka tillit til við ákvörðun sektarfjárhæðar. Auk þessa voru sett lagaákvæði sem kváðu á um verkaskiptingu milli Fjármálaeftirlitsins og ákærvalds þegar um var að ræða mál vegna brota á lögum sem geta varðað refsingu eða stjórnvaldssekt.

Með gildistöku laganna var enn fremur lögfest bein heimild fyrir Fjármálaeftirlitið til að ljúka málum, sem stofnunin hafði til meðferðar, með sátt við málsaðila. Frekar en að lögfesta eina almenna heimild fyrir Fjármálaeftirlitið til að ljúka málum með sátt við málsaðila, s.s. í lög nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, var farin sú leið í frumvarpinu að lögfesta heimild til Fjármálaeftirlitsins til að ljúka málum með sátt í hverjum og einum lagabálki á málaefnasviði stofnunarinnar. Til að mynda var með 2. gr. laganna bætt nýrri grein, 75. gr., við þágildandi lög nr. 33/2003 um verðbréfavíðskipti, svohljóðandi:

Hafi aðili gerst brotlegur við ákvæði laga þessara eða ákvarðanir Fjármálaeftirlitsins á grundvelli þeirra er Fjármálaeftirlitinu heimilt að ljúka málinu með sátt með samþykki málsaðila, enda sé ekki um að ræða meiri háttar brot sem refsivíðurlög liggja við. Sátt er bindandi fyrir málsaðila þegar hann hefur samþykkt og staðfest efni hennar með undirskrift sinni. Fjármálaeftirlitið setur nánari reglur um framkvæmd ákvæðisins.

Í almennum athugasemdum með frumvarpi, sem varð að lögum nr. 55/2007, er vikið að þeim sjónarmiðum sem liggja að baki framangreindri tillögu að sáttahæimild Fjármálaeftirlitsins, en þar segir m.a.:

Mikill tími og fjármagn fer í að uppfylla kröfur stjórnslurættarins um undirbúning og birtingu stjórnvaldsákvæðana. Á það jafnt við þó að ekki sé efnislegur ágreiningur milli Fjármálaeftirlitsins og málsaðila. Í frumvarpinu er því lagt til að lögfest verði heimild til að ljúka málum með sátt.¹

Umrætt lagafrumvarp var samið með hliðsjón af niðurstöðum nefndar forsætisráðherra um viðurlög við efnahagsbrotum, eins og tiltekið er í almennum athugasemdum við lagafrumvarpið.² Markmið nefndarinnar var að móta ný viðmið um beitingu viðurlaga við efnahagsbrotum, þ.e. hvenær rétt væri að beita stjórnvaldssektum annars vegar og hins vegar öðrum viðurlögum vegna efnahagsbrota. Þá miðaði um fjöllum nefndarinnar einnig að því að leggja fram tillögum um

¹ Alþingistíðindi (A-deild), 133. löggjafarþing (2006-2007), bls. 4034.

² Sama heimild, bls. 4026. Sjá hér skýrslu nefndar um viðurlög við efnahagsbrotum, gefin út í Reykjavík 12. október 2006. Rétt er að geta þess að auk frumvarps til laga nr. 55/2007 var samið frumvarp til laga um breytingu á samkeppnislögum nr. 44/2005 með hliðsjón af tillögum sem fram komu í framangreindri skýrslu. Það frumvarp var samþykkt sem lög nr. 52/2007 sem tóku gildi 27. mars 2007.

hlutverk og verkaskiptingu eftirlitsaðila, sérstaklega hvað varðar skil á milli annars vegar þeirra sem geta beitt stjórnvaldssektum, og þá einkum Fjármálaeftirlitsins og Samkeppniseftirlitsins, og hins vegar lögreglu og ákærvalds.³

Í skýrslu nefndarinnar voru gerðar ýmsar tillögur varðandi löggjöf á fjármálamarkaði, þ. á m. að Fjármálaeftirlitið fengi beina lagaheimild til að ljúka málum með sátt. Í umfjöllun í skýrslunni um þessa tillögu komu fram svipuð sjónarmið og lýst var í frumvarpi sem varð að lögum nr. 55/2007, sbr. tilvitnun að framan, en í skýrslunni segir m.a.:

Við meðferð máls fer mikill tími og fjármagn í að uppfylla kröfur stjórnvaldsráðgjafarinnar um undirbúning og birtingu stjórnvaldsákvarðanna. Þannig þurfa stjórnvöld að gæta þess að rannsóknarreglunni sé fylgt í hvívetna og að aðilum sé veittur andmælaréttur. Einnig þurfa aðilar að eyða tíma og fjármagn í að koma sjónarmiðum sínum á framfæri. Í framkvæmd geta þessar kröfur leitt til þess að bæði eftirlitsstjórnvald og aðilar hafa lagt umtalsverða vinnu í ákvörðun áður en hin endanlega niðurstaða lítur dagsins ljós, jafnvel þótt komast mætti að sameiginlegri niðurstöðu fyrr í ferlinu. Samkvæmt núgildandi rétti er eftirlitsstjórnvöldum heimilt að ljúka málum með sátt og er það gert með stjórnvaldsákvörðun. Nefndin telur að lögfesting frekari heimildar til að ljúka máli á fyrri stigum, að uppfylltum nánari skilyrðum, myndi stuðla að sparnaði. Einnig myndi hún stuðla að gagnsæi, þar sem ljóst væri í hvaða tilfellum ljúka mætti málum með sátt. Loks myndi tillagan stuðla að því að málum yrði lokið á skemmri tíma en nú er og þar með að auknum varnaðaráhrifum.⁴

Á grundvelli þessa gerði nefndin að tillögu sinni að fest yrði í lög heimild til handa Fjármálaeftirlitinu að ljúka máli með sátt við aðila, en tillaga nefndarinnar að slíkri heimild var samhljóða ákvæðinu sem samþykkt var með lögum nr. 55/2007 og kemur fram hér að ofan.

Lög nr. 55/2007 tóku gildi 27. mars 2007 og var þá fest í flesta lagabálka, þar sem Fjármálaeftirlitinu var falið eftirlit með framkvæmd laganna, heimild til að ljúka málum með sátt. Þess má geta að þeim lögum, þar sem

Fjármálaeftirlitinu er falið eftirlit með framkvæmd laganna, hefur fjölgað talsvert á síðustu árum, en greinarhöfundur veit ekki betur en að sáttahæðir sé að finna í langflestum þeirra laga.⁵

3. Reglur Fjármálaeftirlitsins um heimild til að ljúka máli með sátt

Eins og kemur fram að ofan eru fyrirmæli í sáttahæðir Fjármálaeftirlitsins um að stofnunin skuli setja sér reglur um framkvæmd ákvæðisins. Fjármálaeftirlitið setti fyrir skemmstu nýjar reglur um heimild stofnunarinnar til að ljúka málum með sátt milli aðila, nr. 326/2019, en áður höfðu gilt eldri reglur um þetta sama efni.⁶ Verður reglunum lýst stuttlega og enn fremur vikið að nokkrum hagnýtum atriðum, eftir því sem tilefni er til.

Samkvæmt 1. mgr. 4. gr. reglnanna skal Fjármálaeftirlitið vekja athygli málsaðila á að heimilt sé að ljúka máli með sátt, enda telji stofnunin að málsatvik séu með þeim hætti að sátt komi til álita. Hér gætu t.d. ítrekuð brot málsaðila gegn sama lagaákvæði komið í veg fyrir að máli verði lokið með sátt, enda þá ljóst að tilskilin varnaðaráhrif nást ekki með gerð sáttar, eins og kemur fram í viðurlagastefnu Fjármálaeftirlitsins.⁷ Almenn á þetta sér stað með þeim hætti að þegar Fjármálaeftirlitið telur að gögn málsins bendi til að brot geti hafa átt sér stað er aðila kynnt með bréfi möguleg afstaða stofnunarinnar til athugunar í málinu og aðila gefinn kostur á að koma á framfæri andmælum sínum við stofnunina vegna þessa. Í því sama bréfi vekur stofnunin athygli á því að hægt sé að gera sátt um lok málsins. Vitanlega er ekkert sem kemur í veg fyrir að aðili óski sjálfur eftir að máli ljúki með sátt, s.s. þegar athugun Fjármálaeftirlitsins hefst. Í þessu sambandi má nefna að dæmi eru um að málsaðili hafi að eigin frumkvæði vakið athygli Fjármálaeftirlitsins á lögbroti og óskað eftir að ljúka máli vegna þess með sátt.

Í þeim lagaákvæðum, þar sem Fjármálaeftirlitinu er veitt heimild til að ljúka máli um brot með sátt, er ekki kveðið á um hvort og þá hver „eftirgjöf“ af mögulegri sektarfjárhæð skuli vera þegar máli er lokið með sátt í stað stjórnvaldsákvörðunar. Það er aftur á móti gert í 1. mgr. 3. gr. reglnanna, þar sem segir að sé máli lokið með sátt sé miðað við að sektarfjárhæð sé hlutfallslega lægri en

³ Skýrsla nefndar um viðurlög við efnahagsbrotum, sjá hér bls. 1, sbr. einnig bls. 16–17.

⁴ Sama heimild, bls. 74–75.

⁵ Helsta undantekningin er lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, en viðurlagaheimildir Fjármálaeftirlitsins samkvæmt þeim lögum eru heldur takmarkaðar, en t.a.m. koma engar beinar heimildir stofnunarinnar til að beita stjórnvaldssektum fram í þeim lögum. Til fróðleiks má finna upptalningu þeirra ákvæða, þar sem þessi heimild Fjármálaeftirlitsins kemur fram nú, í 7. gr. reglna nr. 326/2019 um heimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka málum með sátt.

⁶ Sjá hér reglur nr. 1245/2007 og nr. 728/2014 um heimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka máli með sátt. Þegar vísað er til „reglnanna“ í meginmáli greinarinnar er átt við gildandi reglur, nr. 326/2019.

⁷ Stefna Fjármálaeftirlitsins um beitingu þvingunarúrræða og viðurlaga, dags. 1. okt. 2015. Stefna er að finna hér: <https://www.fme.is/media/um-fme/Stefna-Fjarmalaeftirlitsins-um-beitingu-thvingunarurraeda-og-vidurlaga.pdf>

sem ætla mætti að fjárhæð stjórnvaldssektar gæti numið. Þar er jafnframt tilgreint að við mat á sektarfjárhæð skuli litið til þess á hvaða stigi meðferð máls er þegar aðili fellst á að ljúka máli með sátt. Hæst getur „eftirgjöf“ af mögulegri sektarfjárhæð verið 50%, þ.e. ef máli er lokið við upphaf athugunar, en sé máli lokið á síðari stigum getur „eftirgjöfin“ numið 30% af sektarfjárhæð, eins og leiða má af 2. mgr. 3. gr. reglnanna. Í framkvæmd stofnunarinnar hingað til hafa málsaðilar almennt fengið helmings „eftirgjöf“ af mögulegri sektarfjárhæð með því að gera sátt og hefur þá engu breytt á hvaða stigi málsaðilar fallast á að gera sátt. Fjármálaeftirlitið hefur því ekki fram til þessa nýtt heimild til að gera sátt þar sem „eftirgjöf“ af mögulegri sektarfjárhæð nemur lægra hlutfalli en það, þó heimildin til slíks sé vissulega til staðar.

Í framhaldi af ofangreindri umfjöllun er þess getið að við ákvörðun um fjárhæð stjórnvaldssektar í máli, sem lokið er með sátt, koma öll sömu sjónarmið til skoðunar og í máli sem lokið er með stjórnvaldsákvörðun um að leggja stjórnvaldssekt á aðila. Um það vísast m.a. til þeirra sjónarmiða sem tilgreind eru t.d. í 4. mgr. 141. gr. laga nr. 108/2007, t.a.m. alvarleika brots, samstarfsvilja hins brotlega og hvort um ítrekuð brot aðila sé að ræða.⁸ Að fenginni þeirri fjárhæð er hún lækkuð m.t.t. þeirrar „eftirgjafar“ sem veita á í máli, sbr. umfjöllun að framan.

Í 5. mgr. 4. gr. reglnanna koma fram fyrirmæli um hvað skuli fjallað um í sátt. Þar segir að í sátt skuli m.a. koma fram dagsetning, nafn málsaðila, kennitala, heimilisfang, númer máls hjá FME, lýsing á broti, tilvísun til laga og reglna, sektarfjárhæð og viðurlög við broti á sátt. Þá er berum orðum tekið fram í sátt að málsaðili viðurkenni að hafa brotið gegn tilgreindu lagaákvæði eða ákvörðunum Fjármálaeftirlitsins með ákveðinni athöfn (eða athafnaleysi, ef því er að skipta), sbr. hér 1. mgr. 2. gr. reglnanna.

Þá segir í 6. gr. reglnanna að birting sáttar fari eftir gagnsæisstefnu Fjármálaeftirlitsins, sbr. 9. gr. a laga nr. 87/1998 um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, og að miðað sé við að birting fari fram þegar sektarfjárhæð hefur verið innt af hendi. Um þetta er vísað til gagnsæisstefnu Fjármálaeftirlitsins, sem birt er á heimasíðu stofnunarinnar, en framkvæmd síðustu ára hefur verið með þeim hætti að efni sáttar er birt nánast í heild sinni á heimasíðu stofnunarinnar.⁹

4. Fjöldi og eðli mála sem Fjármálaeftirlitið hefur lokið með sátt

Frá því Fjármálaeftirlitið fékk beina lagaheimild til að ljúka málum um brot með sátt við gildistöku laga nr. 55/2007 hefur stofnunin lokið fjölda mála með þeim hætti. Á sama tíma hefur stofnunin einnig lokið mörgum málum með álagningu stjórnvaldssekta. Í töflu hér að aftan má sjá yfirlit yfir fjölda mála sem hefur verið lokið með sátt á árunum 2007–2019, en til hliðsjónar er einnig birt tafla sem sýnir yfirlit yfir fjölda mála sem lokið hefur með stjórnvaldssekt á sama tímabili.

Hafa ber í huga að töflurnar taka einungis til mála sem var lokið með stjórnvaldssekt eða sátt við aðila. Töflurnar sýna því ekki mál þar sem Fjármálaeftirlitið taldi brot á lögum vera „meiri háttar“ og kærði mál til lögreglu, svo sem skylt er samkvæmt t.d. 2. mgr. 148. gr. laga nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti. Að sama skapi koma ekki fram í töflunum ákvarðanir stofnunarinnar um að ljúka máli með niðurstöðu um brot málsaðila en án þess að beita viðurlögum.¹⁰

Þá verður að hafa í huga í sambandi við fjárhæðir stjórnvaldssekta, bæði stjórnvaldssekta sem eru lagðar á með stjórnvaldsákvörðun og enn fremur þeim sem

Sáttir - fjöldi og samtala fjárhæða eftir árum:		
Ár	Fjöldi sátta	Samtala fjárhæða sátta
2007	0	0
2008	1	200.000
2009	44	30.000.000
2010	13	9.400.000
2011	5	3.400.000
2012	2	900.000
2013	11	8.862.500
2014	7	13.125.000
2015	4	16.075.000
2016	9	16.450.000
2017	8	93.050.000
2018	5	27.550.000
2019	4	54.800.000
Alls	113	276.812.500

⁸ Sömu sjónarmið eru tilgreind í öðrum lögum þar sem kveðið er á um að Fjármálaeftirlitið hafi eftirlit með framkvæmd laganna, sjá hér t.a.m. 3. mgr. 110. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálfyrirtæki og 5. mgr. 65. gr. laga nr. 128/2011 um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestastjóði

⁹ Gagnsæisstefna Fjármálaeftirlitsins, dags. 16. apríl 2014. Stefuna er hægt að finna hér: <https://www.fme.is/media/um-fme/Gagnsæisstefna-FME-16.4.2014.pdf>.

¹⁰ Þá hafa málsaðilar í einstaka tilvikum borið gildi stjórnvaldsákvörðunar um fjársektir undir dómstóla, sem hafa, eftir atvikum, fallist á röksemdir málsaðila og fellt sektarákvörðun Fjármálaeftirlitsins úr gildi. Ekki er gerð sérstök grein fyrir slíkum málum í töflu um stjórnvaldssektir. Ekki hefur komið til þess að málsaðili hafi borið ágreining um gildi eða efni sáttar undir dómstóla.

Stjórnvaldssektir – fjöldi og samtala fjárhæða eftir árum		
Ár	Fjöldi sekta	Samtala fjárhæða sekta
2007	10	20.900.000
2008	18	47.200.000
2009	5	22.500.000
2010	9	44.600.000
2011	3	25.000.000
2012	0	0
2013	7	14.000.000
2014	1	10.000.000
2015	2	32.500.000
2016	3	22.500.000
2017	3	124.500.000
2018	1	5.700.000
2019	0	0
Alls	62	369.400.000

ákveðnar eru með sátt milli aðila, að með lögum nr. 58/2015 voru gerðar viðamiklar breytingar á ýmsum lagabálkum, þar sem kveðið er á um að Fjármálaeftirlitið hafi eftirlit með framkvæmd laganna, s.s. lögum nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti og lögum nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki, sem miðuðu m.a. að því hækka sektarfjárhæðir vegna brota og veita Fjármálaeftirlitinu heimild til að veltutengja stjórnvaldssektir sem lagðar eru á lögáðila. Því er samantöldur á fjárhæðum í málum, sem lokið var á grundvelli eldri heimilda og hinna nýju heimilda í lögum nr. 58/2015, ekki marktækur.¹¹

Þess má geta að á ofangreindu tímabili hefur Fjármálaeftirlitið tvívegis gert sátt þar sem málsaðili er einstaklingur, en í öðrum tilvikum er um lögáðila að ræða, þ.e. fyrirtæki, sveitarfélög, opinberar stofnanir og

lífeyrissjóði. Til fróðleiks er lögsta fjárhæð sem málsaðila hefur verið gert að greiða samkvæmt sátt 200.000 kr., en hæsta fjárhæð 37.500.000 kr. Þá er lögsta stjórnvaldssekt sem Fjármálaeftirlitið hefur lagt á málsaðila síðan sátttaheimildin var fest í lög 50.000 kr., en sú hæsta 72.000.000 kr.¹²

Í tenglum við framangreint má geta þess að allar sáttir sem Fjármálaeftirlitið hefur gert hingað til hafa falið það í sér að málsaðili greiði tiltekna fjársekt til stofnunarinnar. Með öðrum orðum hefur Fjármálaeftirlitið ekki gert sátt sem kveður á um að málsaðili inni af hendi tiltekna athafnaskyldu eða láti af tilgreindri háttsemi. Sá möguleiki er samt sem áður fyrir hendi, enda ekki tekið fyrir slíkt í lagaheimildum stofnunarinnar til að ljúka máli með sátt og raunar er tekið fram í almennum athugasemdum með frumvarpi, sem varð að lögum nr. 55/2007, að ekki sé aðeins gert ráð fyrir að Fjármálaeftirlitinu verði heimilt að bjóða málsaðilum að ljúka málum með sátt um hæfilega sektargreiðslu, heldur sé ætlunin að Fjármálaeftirlitið geti beitt öllum þeim úrræðum sem það hefur lögum samkvæmt þegar málum er lokið með sátt.¹³

Sem dæmi um mál sem Fjármálaeftirlitið hefur lokið með sátt má nefna eftirfarandi:

- Brot gegn skyldu um birtingu innherjaupplýsinga skv. 122. gr. laga nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti.
- Greiðsla óheimilla kaupauka til starfsmanna fjármálafyrirtækja skv. 57. gr. a laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki.
- Brot gegn lagaákvæðum sem setja takmörk á fjárfestingar sjóða, t.a.m. 43. og 59. gr. laga nr. 128/2011 um verðbréfasjóði, fjárfestingarsjóði og fagfjárfestasjóði.
- Þá hefur fjölmörgum málum verið lokið með sátt þar sem um var að ræða vanhöld á tilkynningarskyldu aðila, t.d. samkvæmt lögum nr. 108/2007 eða

¹¹ Sjá hér t.d. að í tilvikum laga nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti var fyrir gildistöku laga nr. 58/2015 heimilt að sekta einstaklinga fyrir brot á lögum um 10.000 kr. til 20.000.000 kr., en lögáðila um 50.000 kr. til 50.000.000 kr., sbr. 3. mgr. 141. gr. laganna. Eftir gildistöku laga nr. 58/2015 gátu sektir sem lagðar voru á einstaklinga numið 100.000 kr. til 65.000.000 kr., en í tilvikum lögáðila 500.000 kr. til 800.000.000 kr. eða allt af 10% af heildarveltu sam kvæmt síðasta sam þykktu ársreikningi lögáðilans, sbr. 3. mgr. 141. gr. laganna. Nánari umfjöllun um umrædda lagabreytingu má finna hér: Hildur Jana Júlíusdóttir: Nýlegar breytingar á stjórnvalds-sektarheimild um Fjármála eftirlitsins. Fjármál, nóvember 2015, bls. 8–10.

¹² Rétt er að geta þess að málsaðili í síðargreinda málinu stefndi Fjármálaeftirlitinu og íslenska ríkinu og gerði m.a. þá kröfu að ákvörðun stofnunarinnar um álagningu sektarinnar yrði ógilt. Sjá hér dóm héraðsdóms Reykjavíkur í máli nr. E-4049/2017 frá 3. júlí 2019, þar sem fallist var að hluta til á kröfu málsaðila og sektarfjárhæðin lækkuð í 24.000.000 kr. Dóminum hefur verið áfrýjað til Landsréttar.

¹³ Alþingistíðindi (A-deild), 133. löggjafarþing (2006–2007), bls. 4034. Umfjöllunin verður að skoða með hliðsjón af skilyrðum fyrir því að sátt verði gerð og koma t.a.m. fram í 1. mgr. 1. gr. reglna nr. 326/2019 um heimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka málum með sátt, sbr. einnig 1. mgr. 1. gr. reglna nr. 728/2014 um sama efni, þ.e. að málsaðili hafi látið af brotlegrri háttsemi eða gert viðeigandi úrbætur. Vegna þessara skilyrða má leiða líkum að því að í eldri sáttamálum hafi ekki gerst þörf á að tiltaka ákveðna ar skyldur á hendur aðila í sátt, aðra en greiðslu fjársektar, fyrst sátt var á annað borð gerð í málinu og öðru eða báðum framangreindra skilyrða reglnanna því fullnægt.

lögum nr. 161/2002. Sem dæmi um slík mál má nefna brot gegn flöggunarreglum 78., 86. og 87. gr. laga nr. 108/2007, brot gegn rannsóknar- eða tilkynningarskyldu fruminnherja, sbr. 125. og 126. gr. laganna, skyldu útgefanda til að birta upplýsingar um viðskipti stjórnenda, sbr. 127. gr. laganna, og skyldu útgefanda til að skila Fjármálaeftirlitinu innherjaskrá skv. 128. gr. laganna. Sem dæmi um slík mál vegna laga nr. 161/2002 má nefna brot gegn skyldu skv. 40. gr. laganna um að aðili skuli tilkynna Fjármálaeftirlitinu fyrirfram um að hann hyggist eignast virkan eignarhlut í fjármálafyrirtæki.

5. Lokaorð

Heimild Fjármálaeftirlitsins til að ljúka máli með sátt var lögfest til að spara tíma og fjármagn sem annars færi í að uppfylla kröfur stjórnsluréttarins um undirbúning og birtingu stjórnvaldsákvarðana, eins og vikið er að í athugasemdum með frumvarpi sem varð að lögum nr. 55/2007.

Eins og sést á yfirliti, sem birt er í þessari grein, hefur fjöldamörgum málum verið lokið með sátt milli Fjármálaeftirlitsins og málsaðila frá því að stofnunin fékk beina lagaheimild til að ljúka málum með þessum hætti með gildistöku laga nr. 55/2007. Óhætt er því að fullyrða að málsaðilar sjái sér hag í því að ljúka málum, sem eru til meðferðar hjá Fjármálaeftirlitinu, með þessum hætti, en með því móti geta þeir sparað sér tíma og fyrirhöfn, en ekki síður fjármuni sem þeir hefðu annars mögulega þurft að greiða í fjársekt til ríkissjóðs.